

БЪЛГАРСКО НАЦИОНАЛНО РАДИО

София 1040, бул. "Драган Цанков" № 4, тел. 93-361, факс 963-33-68

БЪЛГАРСКО НАЦИОНАЛНО РАДИО

ГЕНЕРАЛЕН ДИРЕКТОР
УПРАВИТЕЛЕН СЪВЕТ
СЕКРЕТАРИАТ

Изх. № РЯ. 85/20.01.2015.

Вх. № ККДЛ-553-13-2.3/23.01.2015

ДО

Г-ЖА ПОЛИНА КАРАСТОЯНОВА
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
КОМИСИЯТА ПО КУЛТУРАТА И
МЕДИИТЕ
КЪМ НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ
НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
гр. София,
пл. „Княз Александър I“ № 1

СТАНОВИЩЕ

от Радослав Янкулов
Генерален директор на
Българското национално радио

Уважаема г-жо Карастоянова,

Българското национално радио е единственият обществен доставчик на радиоуслуги в Република България. Естеството на медията и обществените ѝ функции са я превърнали в пазител на звуковата памет на България. Законопроектът за изменение и допълнение на Закона за авторското право и сродните му права представлява интерес за БНР, тъй като предложените допълнения в закона биха могли да дадат положително отражение върху дейността на медията.

Предложеният законопроект имплементира в българския Закон за авторското право и сродните му права разпоредбите на Директива 2012/28/ЕС на Европейския парламент и на Съвета относно някои разрешени начини на използване на осиротели произведения. Българското национално радио е най-старата електронна медия в България и през годините е натрупало значителен каталог от звукозаписи в своя звуков фонд. Създадени в различни етапи на политическото развитие на страната и на

БЪЛГАРСКО НАЦИОНАЛНО РАДИО

София 1040, бул. "Драган Цанков" № 4, тел. 93-361, факс 963-33-68

технологичните възможности на БНР, за някои от тези звукозаписи в момента няма подробна информация относно носителите на авторски и сродни права или техните наследници. За други записи носителите на права са известни, но тяхното местонахождение не може да бъде установено. Това пречат възможността БНР да използва записите, някои от които са важен елемент от културното наследство на страната. До момента в българското право липсваха разпоредби относно т.нар. „осиротели“ произведения и звукозаписи - тези, за които всички или част от носителите на права са неизвестни. Въвеждането на такива разпоредби ще даде на националното радио възможност да използва своя звуков архив в интерес на цялото общество. Регламентирането на процедура по издирване относно осиротелите произведения внася яснота и сигурност по отношение на действията, които следва да бъдат предприети преди използването на произведение с неизвестни правоносители. Предложените допълнения в закона предпазват както ползвателите, така и правоносителите от недобросъвестни действия при използването на осиротели произведения.

С оглед избягване на неясноти могат да бъдат отправени няколко предложения относно текстовете на законопроекта за изменение и допълнение на ЗАПСП.

На първо място, проектът регламентира процедурата по издирване, но може да бъде доразвит по отношение на резултатите от направените издирвания. Задължението по чл. 71 г, ал. 5 би следвало да се вмени на организациите, използващи осиротели произведения, за определен срок. Ако бъде предвидено документацията за проведените издирвания да се съхранява задължително и в електронен формат, това би улеснило както съхраняването на тази информация за по-дълъг период от време, така и нейното споделяне между заинтересованите организации или държавни органи.

Законопроектът не предвижда изрично създаването на обща база данни с информацията за проведените издирвания, а само информиране на министъра на културата, без дори да въвежда формата на това уведомяване. Считаю, че поддържането на обща база данни от министъра на културата би улеснило още повече както организациите - ползватели на осиротели произведения, така и правоносителите, които при прекратяване статуса на осиротяло произведение ще могат с една единствена проверка да установят по какви начини е било използвано същото.

С оглед на постигането на целта на закона и цитираната по-горе директива, а именно съхраняването и осигуряването на достъп до звуковото, филмовото и литературното културно наследство на страната, би могло да отпадне ограничението за

БЪЛГАРСКО НАЦИОНАЛНО РАДИО

София 1040, бул. "Драган Цанков" № 4, тел. 93-361, факс 963-33-68

организациите по чл. 71б, ал. 1 да използват само осиротели произведения, които се намират в техните фондове. Това ще доведе до по-добра възможност на тези организации да си сътрудничат при изпълнение на обществената си функция, както и да популяризират културното наследство на Република България.

С уважение:

Радослав Янкулов

Генерален директор на БНР

